

Maquiavel era japonès

El cinema ens ha acostumat a associar les arts marçials japoneses amb una elevada efectivitat tècnica, que hi és, però que no es pot desvincular de la creença en una entitat col·lectiva vinculada en última instància a l'emperador. En podem dir patriotisme o religió, fanatisme o monarquisme, però si el samurai és capaç de donar la vida és perquè no té un sentit per ella mateixa, sinó que se subordina al senyor (*samurai* significa *servidor*). Les càrregues al camp de batalla prescindeixen de l'instint de supervivència per la mateixa raó, ja que *banzai* és l'abreviatura de "llarga vida a l'emperador".

Poques novel·les mostren la supeditació dels interessos particulars al clan i la família real i el clan com *Furinkazan*, de Yasushi Inoue (Hokkaido, 1907 – Tòquio, 1991), re-

centment traduïda per Sextopiso amb el títol *La epopeya del clan Takeda*. El títol, *Furinkazan*, prové d'una frase de Sunzi: "Sigues ràpid com el vent, silencios com el bosc, ferotge com el foc, serè com la muntanya." Aquesta màxima es podria aplicar al protagonista del llibre, Yamamoto Kansuke, capaç de tot per ajudar l'emperador: assetja castells, evita batalles, organitza casaments, emprèn atacs preventius i retirades tàctiques, firma paus, mata sense contemplacions, menteix a qui sigui –fins i tot a l'emperador si es tracta d'afermar el poder de l'imperi– i sacrifica tothom, incloent-s'hi ell mateix, en benefici del clan. La seva eficàcia es basa tant en la intuïció i la manca d'escrúpols com en el desinterès personal.

L'edició de Sextopiso, en bella traducció de

Gustavo Pita Céspedes, és generosa en mapes, notes i arbres genealògics que permeten immersir-se en el Japó del segle XVI. El llibre es pot entendre com un manual d'ús del poder que posa en acció un Maquiavel japonès que va ser contemporani del florentí. En termes occidentals, *Furinkazan* ens pot recordar la *Iliada*, però en termes orientals el que fa Yamamoto Kansuke és dur a la pràctica els consells de Sunzi a *L'art de la guerra*, uns consells que és lícit aplicar a altres esferes vitals: "Conegueu l'enemic i conegueu-vos a vosaltres mateixos, i en cent batalles no correreu cap perill. Si us coneixeu a vosaltres mateixos, però no coneixeu l'enemic, per cada victòria patireu una derrota. Si no coneixeu ni l'enemic ni a vosaltres mateixos, correreu perill en cada batalla." ✨

La novel·la
'Furinkazan', de
Yasushi Inoue, narra
la història d'un
samurai / ARXIU